

Diputació
Barcelona

Àrea d'Educació,
Esports i Joventut

Gerència de Serveis d'Educació

IDEES CLAU

**L'autoconeixement
en els processos
d'orientació**

Els meus talents. Una nova guia de fem tec!

- La col·lecció *fem tec!* proporciona materials per promoure competències de vida entre les persones joves i també per fomentar-ne l'empoderament.
- La nova publicació *Els meus talents* té com a objectiu acompanyar en l'autoconeixement dels joves:
 - Contribueix a la presa de consciència dels talents/competències.
 - Permet personalitzar l'orientació en termes educatius.
 - Ofereix diferents activitats que faciliten l'orientació professional i laboral.
- Recull propostes per acompanyar els joves en la descoberta de les seves habilitats i els seus talents i en la identificació de les activitats que els proporcionen felicitat i poden despertar-los alguna vocació.
- Inclou propostes que poden contribuir a fer que els joves identifiquin competències i habilitats que els siguin útils a l'hora de prendre decisions lliures i fonamentades.
- Ofereix recursos per als professionals, especialment a l'hora de treballar amb joves que es troben en un moment vital en què se senten perduts i desorientats.
- Potencia una mirada receptiva i d'obertura cap a l'exploració, la investigació, la recerca i la descoberta dels talents.
- Aporta eines per explorar les habilitats, les competències i les aficions dels joves amb l'objectiu de facilitar l'autoconeixement dels joves i contribuir als processos d'orientació.

Autoconeixement i reconeixement de fortalezes

- L'autoconeixement proporciona seguretat i té un impacte empoderador.
- Els joves resilients, a diferència dels vulnerables, posen en valor el que tenen i no se centren en el que els falta.
- Per facilitar l'autoconeixement dels joves, cal:
 - Centrar-se en les seves fortalezes i ajudar-los a prendre'n consciència, preferentment de manera pràctica.

- Explorar, detectar i identificar els valors i les creences dels joves, així com les seves habilitats, interessos, motivacions, competències i fortaleces.
- Acompanyar els joves a projectar la mirada cap al futur, a visualitzar el camí que han de seguir.
- Treballar la resiliència en el procés orientador i facilitar recursos als joves perquè puguin fer i desfer.
- Dissenyar processos orientadors flexibles i personalitzats.
- Elaborar propostes que incloguin temps per a la reflexió, l'experimentació i l'assaig-error.
- Incorporar l'error com a eina d'aprenentatge, com quelcom positiu que ajuda els joves a construir el propi camí.

Obstacles a l'hora de descobrir i desenvolupar els talents potencials dels joves

- Rigidesa del sistema educatiu (hores/classe), dificultat d'encabir activitats no lectives en un sistema centrat en l'assoliment de continguts curriculars, dependència de la voluntat dels professionals a l'hora d'introduir activitats relacionades amb el procés orientador.
- Manca de formació dels docents tant pel que fa a la pedagogia com pel que fa al procés d'orientació.
- Manca de recursos que permetin incorporar aquestes activitats als centres educatius.
- Pèrdua de l'oportunitat d'aprofitar el temps que els joves passen al centre educatiu per emprendre accions d'orientació.
- Falta d'ordre en l'oferta formativa i necessitat de millorar la informació i la comunicació entre l'oferta formal i la no formal.
- Manca de reconeixement de tots els recorreguts.
- Falta de connexió entre el que fan els joves dins i fora de l'aula: hi ha talents que no es veuen a l'aula i sí a fora.
- Fre dels aprenentatges tàcits quan els joves arriben a secundària.

Col·laboració amb les famílies

- Cal fer xarxa amb les famílies: empoderar-les perquè acompanyin els fills i filles en el procés d'orientació.
- És necessari disposar d'espais de reflexió: jornades, converses amb les famílies, accés de les famílies als serveis/assessoria d'orientació, espais d'intercanvi entre famílies, etc.
- Cal desvincular el contacte amb les famílies de l'aparició de problemes. Fora convenient contactar-hi, també, per informar-les d'accions positives que posin en valor els fills/filles.

Treball en xarxa posant el focus en els joves

- Sumar els projectes de cada àrea/departament del territori.
- Facilitar un espai comú de coordinació dels serveis i recursos territorials.
- Habilitar una «finestreta única» per centralitzar les accions d'orientació i com a punt de referència per a tota la ciutadania.
- Disposar d'una figura de referència per als joves que utilitzin els serveis d'orientació.

Propostes per incorporar a la tasca que es fa amb els joves per reduir l'abandonament escolar

- Incorporar accions de mentoria social o tutoria entre iguals.
- Valorar totes les opcions formatives de la mateixa manera.
- Adquirir un vocabulari que descarti les formacions de primera i segona categoria.
- Construir esperança.
- Fomentar èxits i oportunitats, l'altruisme i el sentit de pertinença.
- Connectar emocionalment amb les persones joves.

Importància de la prevenció i les mesures d'intervenció i compensació

- L'abandonament es produeix per una multiplicitat de causes que cal tenir en compte.
- És imprescindible insistir en la prevenció.
- Cal incorporar l'autoconeixement en el currículum competencial.
- Mesures d'intervenció: acompanyament i reforç positiu.
- Compensació: importància de l'atenció a la diversitat per com repercuteix en les possibilitats de la persona jove.
- El procés orientador ha de tenir en compte la salut dels joves, especialment la salut emocional, com un dels factors que en determina les oportunitats.

Aquests continguts provenen del seminari en línia «*L'autoconeixement en els processos d'orientació*», que es va dur a terme el 16 de juny de 2022. En aquesta trobada es va presentar la guia IV de fem tec!, *Els meus talents*, i es va debatre la tasca de l'orientació educativa i professional adreçada a les persones joves en el marc del projecte transformador NOE 4.10.

Materials del seminari:

<https://www.diba.cat/es/web/joventut/-/1-autoconeixement-en-els-processos-d-orientaci%C3%B3-seminari-professional-de-po1%C3%ADtiques-de-joventut-en-1%C3%ADnias>

Informació del projecte transformador:

<https://www.diba.cat/es/web/educacio/projecte-noe410>